

Beantwoording vragen uit Integraal Afwegingskader (IAK)

1. Wat is de aanleiding?

Vanaf 1 juli 2020 krijgt de werknemer die echtgeno(o)t(e) of geregistreerde partner van een pas bevallen moeder is, met haar samenwoont of die haar kind erkent recht op maximaal 5 weken aanvullend geboorteverlof. Dit is geregeld in de Wet invoering extra geboorteverlof (WIEG). Gedurende dit verlof ontvangt de werknemer een uitkering ter hoogte van 70% van zijn dagloon (tot maximaal 70% van het maximumdagloon). Indien de werknemer binnen 13 maanden na afloop van het aanvullend geboorteverlof recht krijgt op een WW-, ZW-, Wazo-, WAO-, of WIA-uitkering, valt de periode van aanvullend geboorteverlof binnen de referteperiode waarover het dagloon voor die latere uitkering wordt berekend. Omdat het inkomen wegens aanvullend geboorteverlof lager is dan zijn loon, heeft het meenemen van deze periode een dagloonverlagend effect op de latere uitkering. Het kabinet ziet in dit dagloonverlagende effect een belemmering voor het opnemen van aanvullend geboorteverlof. Dit is onwenselijk met het oog op de doelstellingen van het aanvullend geboorteverlof, i.c. de ontwikkeling van de band tussen de partner/vader en kind, het bevorderen van de kansen op de arbeidsmarkt van vrouwen en het bevorderen van een meer evenwichtige verdeling van arbeid en zorgtaken tussen de partners in het huishouden. Met het voorliggende besluit wordt voorkomen dat dit dagloonverlagende effect optreedt. Bepaald is dat ingeval in de referteperiode aanvullend geboorteverlof is genoten, voor de berekening van het dagloon een vervangend tijdvak wordt gekozen. Ook wordt geregeld hoe bij de berekening van de uitkeringen op grond van de volks- en werknemersverzekeringen en de sociale voorzieningen rekening moet worden gehouden met een (samenlopende) uitkering vanwege aanvullend geboorteverlof. Voor de werknemersverzekeringen en de Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten wordt het dagloon van het aanvullend geboorteverlof als inkomen aangemerkt. Voor de volksverzekeringen wordt het inkomen uit een voorliggend aangiftetijdvak in aanmerking genomen.

2. Wie zijn betrokken?

UWV is betrokken als uitvoerder van de WW, ZW, Wazo, WAO en WIA. Werkgevers dienen in de polisadministratie aan te vinken dat in een bepaalde periode sprake is van een lager loon in verband met het genieten van aanvullend geboorteverlof.

3. Wat is het probleem?

Het recht op een uitkering wegens aanvullend geboorteverlof treedt op 1 juli 2020 in werking en is nieuw. Het Dagloonbesluit werknemersverzekeringen en het Algemeen inkomensbesluit socialezekerheidswetten (AIB) houden op dit moment dus nog geen rekening met de mogelijkheid dat werknemers aanvullend geboorteverlof hebben genoten. Het besluit voorziet in deze lacune. Indien een werknemer binnen 13 maanden nadat hij aanvullend geboorteverlof heeft opgenomen recht krijgt op een WW-, ZW-, Wazo- WAO-, of wet WIA uitkering, valt bij de berekening van zijn dagloon de periode van aanvullend geboorteverlof binnen de referteperiode. Omdat de uitkering wegens aanvullend geboorteverlof 70% van het dagloon bedraagt (tot maximaal 70% van het maximumdagloon) is sprake van een dagloonverlagend effect. Het kabinet acht dit ongewenst, omdat dit effect het opnemen van aanvullend geboorteverlof kan belemmeren. Per 1 juli 2020 is het ook mogelijk dat er samenloop ontstaat tussen een uitkering wegens aanvullend geboorteverlof en een andere uitkering. In het AIB dient daarom geregeld te worden hoe bij de berekening van de uitkeringen op grond van de volks- en werknemersverzekeringen en de sociale voorzieningen rekening moet worden gehouden met een (samenlopende) uitkering vanwege aanvullend geboorteverlof.

4. Wat is het doel?

Het doel van het voorliggende besluit is tweeledig. Enerzijds dient voorkomen te worden dat het opnemen van aanvullend geboorteverlof een dagloonverlagend effect heeft op een latere WW-, ZW, Wazo-, WAO-, of wet WIA-uitkering. Anderzijds dient voorkomen te worden dat het genieten van aanvullend geboorteverlof gevolgen heeft voor de hoogte van een andere uitkering die een betrokkene ontvangt. Daarom dient de samenloop met andere uitkeringen geregeld te worden. Het besluit sluit zoveel mogelijk aan bij reeds bestaande mogelijkheden die het Dagloonbesluit en het AIB voor vergelijkbare situaties bieden.

5. Wat rechtvaardigt overheidsinterventie?

Het gaat om het aanpassen van reeds bestaande regelgeving van de overheid in verband met de introductie van een nieuw uitkeringsrecht.

6. Wat is het beste instrument?

Zie 5.

7. Wat zijn de gevolgen voor burgers, bedrijven, overheid en milieu?

De gevolgen zijn beperkt. Het gaat om een specifieke groep werknemers, namelijk degenen die aanvullend geboorteverlof hebben genoten en binnen 13 maanden na dit verlof recht krijgen op een WW-, ZW-, Wazo-, WAO-, of Wet WIA-uitkering of reeds geboorteverlof genieten in samenloop met een van andere genoemde uitkeringen.

Voor werknemers die tot deze groep behoren is het gevolg van het besluit dat het genieten van aanvullend geboorteverlof geen dagloonverlagend effect op een eventuele latere uitkering zal hebben. Werkgevers zullen in de polisadministratie aan dienen te geven wanneer sprake is van een lager loon in verband met aanvullend geboorteverlof.